

han vil komme i et mindre heldigt Afhængighedsforhold til disse, ligesom saadanne Eieendomme fortiden staae i en saa høi Pris, at det ofte vil falde Eieren trykkende at udrede Renterne af de deri staaende Prioriteter; endeligen vil det under den stedse stigende Folkemængde være umuligt at tilvelebringe den tilslige Huuslodder fornødne Jord. Det vilde vistnok være ønskelig, om der, som antydet i den daværende Indenrigsministers tidligere Forslag, til ethvert Huus kunde henlægges en Have paa 1 a 2 Epr. Land, som vilde være Eieren til væsentlig Nytte, og hvis Dyrkning han selv ved sin Families Hjælp letteligen vilde kunne overkomme uden derved at forhindres fra at søge Fortjeneste ved Arbejde for Andre. Men en Bestemmelse om et saadant Minimum vilde deels stride mod den vorende Folkemængdes Krav paa at erholde Bolig, cfr. Lov af 4de Juli 1850 angaaende Jords Afstaaelse til Dypførelse af Fattighuse og Boliger for huusvilde Familier m. v.; og deels vilde den ei heller lede til det tilsigtede Resultat: at hindre Etableringen af Familier, som ikke have Midler til at erhverve det fornødne til deres Udkomme og saaledes ville falde Fattigvæsenet til Byrde; det vil nemlig ikke kunne formenes en Eier af Jord derpaa at opføre Bygninger og udleie samme, og det maa vistnok erkjendes, at en saadan Leier er værre faren, end om han selv eiede det Huus, hvori han boer, selv om dette aldeles intet Jordtilliggende har, og af disse Grunde have saavel Rentekammeret som Indenrigsministeriet, naar Omstændighederne talte derfor, og navnlig naar vedkommende Sogneforstanderskab Intet derimod fandt at erindre, stadigen tilladt Afhændelsen af mindre Jordlodder og Grundstykker til Bebyggelse.

I Genhold til det Foransførte antager man derfor med Landbocommissionen, at der ikke bør sættes noget andet Minimum for Størrelsen af Parceller eller Byggeplads, end Hensynet til Matriculens Vedligeholdelse og Skattevæsenet kræver, nemlig, at de kunne ansættes til en Fjerdedeel Album Hartkorn, men selv naar denne Grændse fastsættes, troer man, at Indenrigsministeriet fremdeles, som hidtil, maa kunne tilstede Undtagelser, ved at tillade Afhændelser af Arealer, som ere for ubetydelige

til at kunne paalignes Hartkorn, imod at i Bederlag for Statter og Afgifter svares en bestandig aarlig Grundskat til Eieren af den Jord, hvorfra Grundstykket er adskilt. Herved maa bemærkes, at et saadant Grundstykkets Quadratindehold ingenlunde nødvendigvis vil være meget ringe, eftersom Omstændighederne kunne være saaledes, at der udfordres 2 a 3 Edr. Land geometrisk Maal til en Fjerdedeel Album Hartkorn.

Indskrænkning i Udskyfningsfriheden bør saaledes formeentligen kun gaae ud paa at bevare en nogenlunde talrig Gaardmandsclassse, og i saa Henseende antager man, at ethvert nu eksisterende Gaardbrug ikke bør kunne udskyffes, med mindre der i det Mindste kan blive en Parcel tilbage af den for et Gaardbrug nogenlunde passende Størrelse, som man troer at kunne ansætte til 2 Edr. Hartkorn, og at iøvrigt Halvdelen af større Gaarde stedse bør udlægges i Parceller ikke under 2 Edr. Hartkorn, saaledes at hvor denne Halvdeel udlægges i større Parceller, disse vel atter kunne udskyffes, men alene saaledes, at der til enhver af de Parceller, hvori de deles, henlægges i det Mindste 2 Edr. Hartkorn, og at denne Bestemmelse bliver anvendelig paa hver enkelt af de Gaarde, hvoraf en sammenlagt Eieendom, som agtes udskyftet, bestaaer. Resten, nemlig indtil Halvdelen, saafremt Gaarden er skyldsat for 4 Edr. Hartkorn eller derover, og i modsat Fald hvad Gaarden udgjør mere end 2 Edr. Hartkorn, skal derimod uden Indskrænkning kunne udskyffes i mindre Parceller.

Under en saaledes begrændset Udskyfningsfrihed vilde de nuværende Bøndergaardes Forsvinden kunne forhindres, samt de fornødne Arealer til større eller mindre Huuslodder og Byggeplads kunne tilvelebringes, naar der paa den anden Side i Loven optages en Bestemmelse om, at i de Sogne, hvor en vis Deel, saasom $\frac{1}{3}$, af Jorden (dog Skovarealer undtagne) eller derover drives under større samlede Jordbrug, hvortil regnes de, som have fra 12 til 20 Edr. Hartkorn, de mindre Eieendomme ikke maa forenes under eet samlet Brug med et saadant Tilliggende, at de ikke kunne henregnes til de egentlige Bøndergaarde,